

Uttalelse

Organisasjonsplattform - Politikk er lagarbeid

1. Felles ansvar for iverksetting av organisasjonsmål 2009-2011

Arbeiderpartiets skal være et inkluderende, åpent, likestilt og demokratisk parti. Det er den beste rammen for å utvikle politikk som gir oppslutning om Arbeiderpartiet.

Partiorganisasjonen er avgjørende for igjen å vinne tillit ved stortingsvalget 2009. Det er medlemmene som skaper politikk for et mer rettferdig og miljøvennlig samfunn for alle. Hele organisasjonen trengs for å kommunisere vårt budskap til våre velgere.

Det er utfordrende å videreutvikle partiorganisasjonen med moderne menneskers krav. For at vi fortsatt skal være et parti med mange og aktive medlemmer, skal organisasjonsutvikling prioriteres.

På alle nivåer i partiet skal det lages handlingsplaner for å få til rekruttering, fornyelse og politikkutforming. Partiet sentralt ved sentralstyre og partikontor skal legge til rette for åpne, demokratiske, lærende og tidsriktige arbeidsformer i partiorganisasjonen. Landsmøtet 2009 gir hele partiet ansvar for organisasjonsutvikling i 2009-2011.

Vår visjon er at organisasjonen utvikler sosialdemokratisk politikk ved at medlemskap har verdi.

- Arbeiderpartiet er en demokratisk medlemsorganisasjon. Organisasjonen er partiet, og medlemmene har gjennom demokratiske prosesser avgjørende myndighet over partiets politikk, valg og indre utvikling.
- Vårt mål om et samfunn i frihet, likhet og solidaritet er drivkraften i partiets organisasjonsutvikling, fordi vi vet at dette oppnås best i samspill med andre.
- Vi er et lærende, åpent og lyttende parti, med evne til selvkritikk og samfunnskritikk.
- Alle får bruke sine evner og talenter i Arbeiderpartiet. I vår organisasjon har alle uavhengig av yrke, livssituasjon, kjønn, alder, legning eller etnisk opprinnelse muligheter til å delta og påvirke.
- Politisk debatt forutsetter meningsbryting. I Arbeiderpartiet er det rom for å bryne meninger, uavhengig av standpunkt.
- Medlemmenes kunnskap og kompetanse er partiets framtid, og skal være styrende for partiets arbeidsform og aktiviteter.
- Arbeiderpartiet fornyer arbeidsmåter og kommunikasjonsform. Vi møter folk der de er.
- Arbeiderpartiet er stolte av å være med i en bevegelse, hvor fagligpolitisk samarbeid har vært avgjørende, og fortsatt er en pilar i vår organisasjon og politikk.

2. Organisasjonsmål for perioden 2009-2011

2.1 Rekruttere, engasjere og beholde

Arbeiderpartiet skal være partiet med størst medlemsvekst hvert år. For å få bedre kjønns- og aldersbalanse vil vi spesielt rekruttere kvinner og yngre medlemmer.

Arbeiderpartiet rekrutterer nye medlemmer, men vi mister for mange for raskt. Vi vil bli best på å beholde medlemmer. Hele partiet tar initiativ til medlemspleie og vervekampanjer. Partiarbeidet tilpasses slik at alle medlemmer får bidra aktivt i partiet.

Partiet sentralt og hver partiavdeling sine informasjons- og kommunikasjonsstrategier skal sikre at medlemmer kjenner til partiaktiviteter og kan kommunisere med partiet. Ny teknologi skal fortsatt integreres i Arbeiderpartiets medlemskommunikasjon, grasrotkampanjer og politikktutvikling.

2.2 Inkludere

Arbeiderpartiet vil være Norges mest inkluderende parti fordi større mangfold gir bedre politikk og en sterkere organisasjon. Partiet skal være representativt, ved at medlemmene speiler befolkningen. Likestilling og inkludering er et lederansvar på alle nivåer i organisasjonen.

Personer med minoritetsbakgrunn skal kunne dele både makten og samfunnsansvaret. Rekruttering av folk med minoritetsbakgrunn som medlemmer og til verv, er en sentral oppgave for hele partiet. Rollemodellprosjekt må fortsette for å vise vei for andre. Arbeiderpartiets nettsider bør få universell utforming og et mangfoldig språktilbud.

Menn og kvinner skal dele både makten og samfunnsansvaret likt. Målsetningen er å øke Arbeiderpartiets andel kvinnelige toppkandidater i 2011. Hele organisasjonen har et ansvar for å skolere, rekruttere og motivere kvinnelige ledere, særlig gjennom Kvinnenettverket.

2.3 Påvirke gjennom deltagelse

Arbeiderpartiet vil styre samfunnet i sosialdemokratisk retning. Aps folkevalgte skal ta politisk styring for å oppnå politiske resultater.

Viktige avgjørelser for partiet skal behandles i medlemsorganisasjonen og ikke avgjøres i folkevalgte organer alene. Mindretallets syn skal alltid høres, og alle skal være solidariske til flertallsavgjørelser. Gjennom internt samspill og åpen debatt sikrer vi at Arbeiderpartiet framstår samlet og tydelige utad.

Alle politiske løsninger kan ikke vedtas på forhånd. Derfor har partiet tett kontakt med innbyggere og velgere. Det fagligpolitiske samarbeidet styrkes ved å være åpent og synlig på alle nivåer. Ap søker kontakt med arbeidstakerorganisasjonene.

2.4 Utvikle organisasjonen gjennom læring

Arbeiderpartiet er en lærende organisasjon. Kompetanseutvikling er vårt strategiske verktøy. Skolering er organisasjonsutvikling, og bidrar til at medlemmene:

- utvikler organisasjonen og politikken
- argumenterer for og sprer vårt budskap
- tar lederverv i partiet og blir aktive ombud for folk

Skoleringsaktiviteten skal gjennom attraktive tilbud på alle nivå rekruttere, utvikle og videreutvikle politikere. Arbeiderpartiet vil skolere lokale og sentrale tillitsvalgte og folkevalgte. Ingen er utlært, og alle skal kunne utvikle seg videre.

Kommunepartiene og partiavdelingene har ansvar for å gjennomføre skolering for alle medlemmer, gjerne i samarbeid med andre kommuneparti. Alle folkevalgte grupper skal gjennomføre folkevalgtskolering.

Fylkespartiene skal være pådrivere for lokal skolering og gjennomføre fylkesvise tilbud. Fylkene skal gi studietillitsvalgte og kursledere opplæring. Partistyrene skal få skolingstilbud

Partiet sentralt skal utvikle og iverksette målrettede tilbud av god kvalitet i alle fylker. Partiet sentralt skal bidra til opplæring av studietillitsvalgte og kursledere.

3. Vår organisasjon fungerer:

- når vi har størst medlemsvekst, og beholder flertallet av medlemmene over tid
- når medlemmene driver politikkutvikling og programarbeid
- når nye medlemmer får rask velkomst, og forblir involvert og informert
- når nye medlemmer som ønsker det, deltar i en fadderordning
- når læring settes i system i kompetanseplaner og medlemmene gis tilbud om opplæring på alle nivåer i partiorganisasjonen
- når folk kan være aktive i partiet hele livet, og engasjere seg i ulike tema
- når vi har rekrutteringsprogrammer, og lederutvikling av god kvalitet på alle nivå
- når vi rekrutterer og nominerer slik at Ap speiler befolkningen i folkevalgte og tillitsvalgte organ i alder, kjønn, bakgrunn og livssituasjon
- når vi har mentorordninger for folkevalgte
- når vi har dialog og samråd, særlig med minoritetsmiljøene
- når alle fylker har et sterkt og aktivt AUF, og større overgang fra AUF til Ap
- når vi har samarbeid mellom tillitsvalgte i partiet og fagbevegelsen på alle nivåer
- når vi er synlige også utenom valg, og vinner velgere hver dag
- når vi evaluerer og lærer av de erfaringene organisasjonen gjør
- når fornyelse og kontinuitet balanserer ved at nye og erfarne medlemmer utfyller hverandre

Alle ledd i organisasjonen forplikter seg til å konkretisere innholdet i programmet i egne handlingsplaner for perioden 2009-2011.

Forslag 1

17.2 Lenvik Arbeiderparti

Redaksjonskomiteens innstilling:

Forslaget oversendes Kommunalpolitisk forum

Forslag 2

Forslag fra Gerd Janne Kristoffersen, Nord-Trøndelag Samepolitiske retningslinjer § 5.3

Redaksjonskomiteens innstilling:

Forslaget oversendes sentralstyret for videre behandling

Redaksjonskomiteens forslag til nye vedtekter

§1 Formål

Det norske Arbeiderparti vil skape et rettferdig samfunn som sikrer alle menneskers likeverd. Vi bygger på verdiene frihet, likhet og solidaritet. Vi ønsker en verden uten krig og fattigdom, der frie og likestilte mennesker har innflytelse på sine livsvilkår, der menneskene lever i harmoni med naturen, og der kapitalistisk utbytting bekjempes.

Arbeiderpartiet vil videreutvikle vårt land som et demokratisk samfunn, og vi samarbeider med mennesker som kjemper for demokrati og menneskerettigheter i andre deler av verden. Arbeiderpartiet vil stimulere toleranse og mangfold og bekjempe alle former for diskriminering. Vi vil bygge på et samvirke mellom arbeid og kapital, og ut fra vårt grunnsyn vil vi utvikle folkets vilje til samfunnsansvar og samfunnsrett.

For å virkeliggjøre formålet vil Det norske Arbeiderparti søke oppslutning i demokratiske valg. Våre sosialdemokratiske verdier skal være retningsgivende for vårt politiske arbeid.

§2 Medlemskap

Medlem kan enhver bli som er enig i partiets formål og aksepterer partiets vedtekter.

§3 Partiavdelingene

Som partiavdelinger i partiet blir tatt opp bostedslag, interesselag, faglige partilag på arbeidsplasser, lag ved høyere utdanningsinstitusjoner og AUF-lag når disse godkjenner partiets programmer og vedtekter.

§4 Kommunepartiene

Er det flere partiavdelinger i samme kommune, danner disse en fellesorganisasjon, kommunepartiet. Medlemsmøtet eller representantskapet er kommunepartiets høyeste organ mellom årsmøtene. Kommunepartiets navn skal være Arbeiderpartiet med kommunens navn foran.

§5 Fylkespartiene

Kommunepartiene i samme fylke danner et fylkesparti. Fylkespartiets navn skal være Arbeiderparti med fylkets navn foran. Oslo Arbeiderparti utgjør et eget fylkesparti. Fylkespartiene er Det norske Arbeiderpartis organisasjonsenheter.

§6 Landsmøtet

1. Landsmøtet er partiets høyeste myndighet. Det holdes ordinært halvannet til to og et halvt år etter siste landsmøte. Nøyaktig tidspunkt fastsettes av landsstyret. Ekstraordinært landsmøte holdes når landsstyret bestemmer det, eller når fylkespartier som representerer minst 2/5 av partiets medlemmer, krever det.
2. Landsmøtet består av 300 representanter. Svalbard Arbeiderparti skal ha en representant av disse, så sant minst et partiavdeling er aktivt på Svalbard. De resterende 299 representanter fordeles på fylkespartiene i forhold til det gjennomsnittlige antall medlemmer det er betalt kontingent for de siste to år forut for landsmøtet.
3. Ordinært landsmøte skal kunngjøres senest sju måneder før det trer sammen. Forslag som en vil ha behandlet på landsmøtet, må være vedtatt innsendt av en partiavdeling, et kommuneparti, årsmøte eller representantskap i AUFs fylkeslag, et fylkespartis årsmøte eller representantskapsmøte. De skal sendes inn til sentralstyret senest fire måneder før møtet.
Slike forslag fra en partiavdeling, et kommuneparti eller årsmøte i AUFs fylkeslag skal sendes inn til sentralstyret gjennom fylkespartienes styrer. **Fylkespartiets styre skal innstille på forslagene som blir oversendt sentralstyret på bakgrunn av forslaget og dets begrunnelse.** Landsstyret har forslagsrett. Alle forslag, uansett forslagstiller, som medfører endring i partiets vedtekter må være innsendt til sentralstyret senest fire måneder før landsmøtet. Saksdokumentene til landsmøtet skal sendes organisasjonen senest fire uker før møtet finner sted.
4. Representantene til landsmøtet velges på årsmøter eller representantskap i fylkespartiene. Hvor særlige forhold gjør seg gjeldende, kan representanter til landsmøtet velges av kommunepartiene etter fordeling foretatt på fylkespartienes møter.
Representantenes fullmakter blir laget av fylkespartiets styre og skal sendes sentralstyret senest fire uker før landsmøtet tar til. Før landsmøtet trer sammen, skal fullmaktene være gjennomgått av en nemnd som sentralstyret oppnevner.
5. Landsstyret deltar på landsmøtet med tale- og forslagsrett, men uten stemmerett. Partiets stortingsgruppe og sametingsgruppe velger en representant for hver påbegynt 10. medlem. Disse har tale- og forslagsrett, men ikke stemmerett.
6. Sentralstyret fastsetter regler for reisefordeling mellom de valgte utsendingene.
7. Landsmøtet vedtar selv arbeidsordning og sakliste for møtet.
Sakslista skal inneholde:
 - a) innstilling fra fullmaktskomite
 - b) valg av møtets funksjonærer og komiteer
 - c) framlegg av årsberetningene
 - d) framlegg av godkjente årsregnskaper i landsmøteperioden
 - e) framlegg av revisors årlige revisjonsberetninger og kontrollkomiteens årlige beretninger i landsmøteperioden
 - f) prioriterte politiske og organisatoriske saker i landsmøteperioden
 - g) behandling av de framlegg som er kommet inn
 - h) valg av sentralstyre, leder av Arbeiderpartiets sentrale kvinnenettverk og kontrollkomite.

§7 Landsstyret

1. Landsstyret er partiets høyeste myndighet mellom landsmøtene. Det har ansvaret for at partiets virksomhet blir drevet i samsvar med vedtektene og landsmøtets vedtak.
2. Landsstyret består av partiets sentralstyre, to representanter fra AUF som velges av AUF selv, samt to representanter fra hvert av fylkespartiene. Fylkespartienes representanter skal være den til enhver tid sittende leder og en av nestlederne/styremedlemmene, slik at begge kjønn blir representert. Fylkespartiene velger også to varamedlemmer til landsstyret.
I tillegg deltar en representant fra partiets sametingsgruppe med tale- og forslagsrett, men uten stemmerett.
3. Landsstyret har møte når sentralstyret bestemmer det, eller når minst halvparten av de øvrige medlemmene krever det.
4. Landsstyret bestemmer tidspunkt for landsmøtet.
5. Landsstyret velger valgkomité for de valg som skal foretas på landsmøtet.
6. Revisor framlegger sin revisjonsberetning, og kontrollkomiteen framlegger sin beretning for landsstyret. Landsstyret skal godkjenne Det norske Arbeiderpartis årsregnskap og årsberetning senest seks måneder etter regnskapsårets utgang.
7. **Sentralstyret kan gjøre vedtak om at andre partimedlemmer med bakgrunn i verv/funksjon skal gis tiltredende representasjon i landsstyret med talerett.**

8. Utgiftene til landsstyrets virksomhet dekkes av landspartiet.

§8 Sentralstyret

1. Sentralstyret skal lede og ha ansvaret for partiets virksomhet. Det skal se etter at landsmøtets vedtak blir gjennomført. Det avgjør alle administrasjonsspørsmål.
2. Sentralstyret består av 19 landsmøtevalgte medlemmer, blant disse leder av kvinnenettverket. En representant for AUFs sentralstyre tiltrer sentralstyret med fulle rettigheter.
3. Av sentralstyrets faste medlemmer blir leder, nestleder, sekretær og leder av kvinnenettverket valgt ved særskilt valg. Blant sentralstyrets faste medlemmer skal det være 50 % av hvert kjønn.
4. Sentralstyret behandler Det norske Arbeiderpartis årsregnskap og årsberetning. Regnskap og årsberetning skal godkjennes av landsstyret senest seks måneder etter regnskapsårets utgang. Alle sentralstyremedlemmene skal undertegne årsregnskapet og årsberetningen. Har et medlem innvendinger mot regnskapet eller beretningen, skal vedkommende undertegne med påtegnet forbehold og gi nærmere redegjørelse i årsberetningen.

§9 Rådgivende uravstemninger

1. Landsstyret kan vedta å søke råd i viktige politiske og organisatoriske saker i form av rådgivende uravstemning blant partiets medlemmer.
2. Landsstyret har ansvaret for at det utarbeides et beslutningsgrunnlag som i tilstrekkelig grad belyser saken som skal avgjøres.
3. Partiets administrasjon har ansvaret for at uravstemningen gjennomføres på en forsvarlig måte, etter nærmere retningslinjer fastsatt av sentralstyret.
4. Vurdering av rådgivende uravstemning skal alltid gjøres i forkant av sakers behandling.

§10 Regnskap, revisjon og kontroll

1. Partiets regnskap skal avlegges i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk.
2. Landsmøtet velger en kontrollkomité på tre medlemmer med to varamedlemmer. Komiteen står ansvarlig overfor landsmøtet. Komiteen har som oppgave å kontrollere om de økonomiske disposisjoner er gjort i samsvar med gjeldende vedtekter og vedtak fattet av styrende organer. Kontrollkomiteen skal hvert år avgi beretning for foregående kalenderår til landsstyret. Kontrollkomiteen skal legge fram sine årlige beretninger for landsmøteperioden til landsmøtet.
3. Etter innstilling fra kontrollkomiteen tilsetter sentralstyret en statsautorisert revisor eller et revisjonsselskap av statsautoriserte revisorer til å utføre revisjonsarbeidet.
4. Kontrollkomiteen og revisor har rett og plikt til å møte på landsmøtet, i landsstyret og sentralstyret når regnskapene blir behandlet.

§11 Eksklusjon

1. **Kommunepartiene har rett til å foreslå at enkeltmedlemmer som bryter med partiets vedtekter, retningslinjer og program blir ekskludert. Før kommunepartiet kan gjøre vedtak om å foreslå et medlem ekskludert, skal fylkespartiet gjennom behandling i fylkespartiets styre avgi uttalelse. Det skal ved fylkespartiets behandling foreligge skriftlig redegjørelse fra den eller de medlemmer som foreslås ekskludert. Fylkespartiets uttalelse gjøres på grunnlag av forslag og saksfremstilling fra kommunepartiet, samt redegjørelse fra den/de som foreslås ekskludert. Når kommunepartiet har fattet vedtak om at enkeltmedlemmer skal foreslås ekskludert, er medlemmet suspendert fra partiet og kan ikke ta del i partiets arbeid før saken sluttbehandles av sentralstyret.**
2. **Sentralstyret skal senest 3 måneder etter vedtak i kommunepartiet behandle eksklusjonssaken på bakgrunn av kommunepartiets vedtak og saksfremstilling, fylkespartiets uttalelse, partiets vedtekter og uttalelse fra den som foreslås ekskludert.**
3. **Ekskluderte medlemmer har rett til å anke sentralstyret avgjørelse inn for landsstyret til endelig avgjørelse. Dette krav må fremsettes innen 1 måned etter vedtak i sentralstyret.**

4. De som foreslås ekskludert har rett til å bli hørt av alle de instanser som behandler saken. Slik forklaring skal være skriftlig.
5. Når kommunepartiene unnlater å gå fram som bestemt i punkt 1, kan sentralstyret etter forslag fra fylkespartiet foreta eksklusjon, men først skal de høre meningen til det kommuneparti som medlemmet tilhører og det aktuelle medlemmet.

§12 Almennelige bestemmelser

1. Medlemskap i Det norske Arbeiderparti forplikter alle partimedlemmer til å støtte opp om partiets formål.
2. Det er ikke tillatt å danne fraksjoner som arbeider mot partiet og partiets vedtak. Det er uforenlig med medlemskap i partiet å være medlem av eller yte støtte til organisasjoner som i sin virksomhet motarbeider partiets politikk og kandidater.
3. Som medlem regnes en person når innbetalt kontingent er registrert. Valgbarhet til tillitsverv og stemmerett i partiet oppnås etter en måneds medlemskap. Oppstår det tvil om valgbarhet, skal kvittert medlemskort fremvises hvor betalingsdato fremgår.
4. Partimedlemmer som har adgang til det, bør stå tilmeldt Landsorganisasjonen i Norge.
5. De medlemmer som stiller som kandidater ved valg til offentlige tillitsverv, er forpliktet av programmet som partiet har lagt fram for velgerne. Hvis noen med offentlig verv trer ut av partiet, regnes vedkommende ikke som representant for partiet lenger.
6. Representative forsamlinger som årsmøter, representantskap og nominasjonsmøter skal sikre proporsjonal representasjon ut fra medlemstall pr. 31.12. foregående år i årsmøteperioden, dog slik at alle kommunepartier/partiavdelinger blir representert.
I disse organene kan det vedtektsbestemmes et fast antall medlemmer som representasjon beregnes ut fra.
7. Det norske Arbeiderpartis organer skal gjennom forpliktende samarbeidsformer arbeide aktivt og planmessig for likestilling mellom kjønnene.
8. Ved ansettelser i partiet skal en etterstrebe en balanse mellom kvinner og menn.
9. Ved alle valg, nominasjoner og oppnevninger skal begge kjønn være representert med 50 prosent. I styrer og utvalg hvor representantallet ikke er delelig med to, er 50 prosentsregelen å forstå som at hvert kjønn skal være representert så nært opp til 50 prosent som praktisk mulig.
Ved nominasjon til **Storings-, Sametings-** fylkestings- og kommunestyrevalg skal begge kjønn være representert på de to første plassene på valglista.
10. I organer der AUF er representert på bakgrunn av bestemmelser i disse vedtektene, regnes representantene fra AUF ikke med når bestemmelsen i dette punkt (punkt 9) skal anvendes.
11. Ved alle offentlige valg skal partiet nytte denne listebetegnelse: Det norske Arbeiderpartis liste.
12. Partiets stortingsrepresentanter danner en gruppe som behandler alle viktige saker som skal opp til behandling i Stortinget. Sentralstyret sørger for at stortingsgruppa blir konstituert. Sentralstyret skal være representert i gruppestyret og på stortingsgruppas møter.
13. Partiets representanter i storting, regjering, fylkesting, kommunestyre og andre offentlige tillitsverv må følge partiets vedtekter, retningslinjer og program.
14. Partiavdelinger som i hovedsak gjennomfører sin aktivitet ved bruk av datanettverk, må ved årsmøter og møter med personvalg gjennomføre disse møtene på en slik måte at de som skal delta i debatten og voteringene, er til stede i samme rom når debatt og votering foregår.
15. Forum og nettverk i partiet skal følge partiets vedtekter og retningslinjer.
16. Partiavdelinger som ikke har årsmøtevalgt styrer og som over en årsmøteperiode ikke har hatt aktivitet, regnes ikke lenger som en partiavdeling. Kommunepartiene har i slike tilfeller rett til å gjøre vedtak om at partiavdelingen skal opphøre, medlemmene skal overføres til en annen partiavdeling og partiavdelingens eiendeler skal tilfalle kommunepartiet. Denne paragrafen gjelder ikke for AUF-lag, da disse hjemles av AUFs vedtekter.
17. Ved sammenslåing av partiavdelinger eller kommunepartier, skal eiendeler i de respektive avdelingene/kommunepartiene overføres den nye partiavdelingen/kommunepartiet.
18. Den som har personlige eller familiære interesser (økonomiske, forretningsmessige mv.) i en sak som behandles i partiets organer eller i kommunestyregruppe, fylkestingsgruppe, mv. er å anse som inhabile og kan således ikke ta del i behandlingen av saken.
19. Partiets folkevalgte representanter skal registrere sine styreverv og økonomiske interesser i register for det enkelte fylkesparti/kommuneparti. Slike registre skal være offentlig tilgjengelige i kommune- og fylkespartiene.
20. **Ved alle valg til styrer, råd, utvalg og komiteer hvor AUF skal være representert, skal AUF selv innstille på sin (e) kandidat (er).**

§13 Kontingenten

1. Landsmøtet fastsetter medlemskontingenten og bestemmer hvor stor del som skal gå til partiavdelingen, kommunepartiet, fylkespartiet og landspartiet.
2. Sentralstyret vedtar hvordan kontingenten skal innkreves.

§14 Æresmedlemskap

Partimedlemmer som har gjort en helt ekstraordinær innsats i partiarbeidet kan utnevnes til æresmedlemmer. Forslag til utnevning kan fremmes av sentralstyret, landsstyret eller fylkespartiene. Partiets administrasjon innstiller utnevningen, jfr. Vedtatte kriterier for æresmedlemskap, som endelig foretas av landsstyret. Æresmedlemmer er fritatt for betaling av medlemskontingent og har for øvrig de samme retter og plikter som andre partimedlemmer.

§15 Direkte medlemskap

1. Fylkespartiene kan ta opp som direkte medlemmer enkeltpersoner som er bosatt i kommuner der det ikke er noen partiorganisasjon.
2. Det norske Arbeiderparti kan ta opp som direkte medlemmer enkeltpersoner når det ikke er naturlig å stå tilsluttet en partiavdeling. I disse tilfellene tilfaller hele kontingenten Det norske Arbeiderparti.
3. Direkte medlemmer i henhold til punkt 1 og 2 kan delta ved uravstemninger på det nivå i organisasjonen en står tilsluttet.

§16 Vedtekter og retningslinjer

1. Organisering av virksomheten i partiavdelingene, kommunepartiene, kommunestyregruppene, fylkespartiene, fylkestingsgruppene, partiets kvinnenettverk og det samepolitiske arbeidet i partiet skjer etter bestemmelsene i partiets vedtekter og de retningslinjer som er vedtatt av landsmøtet. Disse retningslinjene regnes som en del av partiets vedtekter.
2. Endringer i disse vedtektene kan bare vedtas av et landsmøte. For gyldig vedtak kreves det flertall blant delegatene i landsmøtet.
3. Endring av partiets formålsparagraf må ha tilslutning fra 2/3 av delegatene i landsmøtet.

Retningslinjer for Det norske Arbeiderpartis fylkespartier

§1 Formål

Fylkespartiene arbeider for Det norske Arbeiderparti etter de retningslinjer som partiet har lagt fram i program, vedtekter og vedtak. De skal i samarbeid med sentralstyret og de tilsluttede kommunepartier lede og samordne partiets politiske virksomhet og organisasjonsarbeid i fylkene. Fylkespartiet har et overordnet ansvar for arbeidet i kvinnenettverket i eget fylke. Samarbeid med AUF er en viktig del av fylkespartiets arbeid.

§2 Årsmøtet

1. Fylkesårsrådet er fylkespartienes høyeste myndighet. Det holdes ordinært i første kvartal hvert år eller annethvert år. Ekstraordinært fylkesårsråd avholdes når representantskapet bestemmer det, eller når kommunepartier som representerer minst 2/5 deler av medlemmene, krever det. Ekstraordinært fylkesårsråd skal kunngjøres senest 8 uker før møtet finner sted. Utsendingene til det ekstraordinære årsrådet skal være de samme (**jfr. godkjente fullmakter**) som ved siste ordinære årsråd.
2. Fylkespartiets årsråd skal sikre proporsjonal representasjon ut fra medlemstall pr 31.12. foregående år i årsrådsperioden, dog slik at alle kommunepartier blir representert. Det kan vedtektsbestemmes et fast antall medlemmer som representasjon beregnes ut fra. Representasjon til fylkespartiets årsråd skal velges på medlemsmøter/representantskaps-møter i kommunepartiene etter innstilling fra partiavdelingene. Representantenes fullmakter blir laget av kommunepartienes styre og skal sendes fylkespartiet innen frist fastsatt av fylkespartiet. Kommunepartiene må i størst mulig grad følge innstillingene fra lagene, herunder også AUF.
AUFs fylkesledd skal være representert med minst 7 utsendinger på fylkespartiets årsråd, disse velges av **representantskapsmøte eller årsråd** i AUFs fylkeslag og deltar i årsrådet med fulle rettigheter.
3. Fylkesårsrådet skal kunngjøres minst tre måneder i forveien. Forslag som ønskes behandlet må være styret i hende minst en måned før møtet. Forslag en vil ha behandlet på fylkesårsrådet må være vedtatt innsendt av en partiavdeling, et kommuneparti eller av AUFs fylkeslags representantskapsmøte eller årsråd. Forslag skal sendes fylkespartiets styre senest en måned før møtet. Fylkespartiets styre lager innstilling på alle forslag til årsrådet. Styret har forslagsrett til årsrådet.
I fylkespartienes vedtekter fastsettes også tid for årsrådene. På årsrådene legges fram årsmelding og regnskap, en behandler budsjett og arbeidsplan for kommende år og foretar de vedtektsbestemte valg. Representantskapet kan behandle regnskap, budsjett og arbeidsplan der dette er ønskelig og vedtektsfestet i de lokale vedtekter.
4. Fylkesårsrådet eller representantskapet velger valgkomité/nominasjonskomite for perioden til og med neste fylkesårsråd. Der hvor disse velges for to-års perioder kan AUF foreslå suppleringsvalg for sin/sine representanter en gang i perioden.
5. Styret deltar på fylkesårsrådet med tale- og forslagsrett. Det samme gjør medlemmer av fylkespartiets representantskap og fylkestingsgruppa der det er vedtektsfestet at disse skal møte på fylkesårsrådet.

§3 Styret

Fylkespartiene ledes av et styre på 7, 9 eller 11 medlemmer. **Blant disse leder, nestleder, studieleder og leder** av kvinnenettverket på fylkesnivå. Den/de tilsatte sekretær(er), forbereder saker til styrets møter og deltar i styrets møter med tale- og forslagsrett, men uten stemmerett.

AUFs fylkeslag tiltrer styret med ett medlem som deltar med fulle rettigheter.

Blant styrets medlemmer kan det dannes et arbeidsutvalg. Arbeidsutvalget skal være et saksforberedende organ for styret. Arbeidsutvalget skal utgjøre et mindretall av styrets medlemmer. **Fylkespartiene kan i sine vedtekter nedfelle bestemmelser om tiltredende medlemmer til styret. Disse medlemmer gis tale- og forslagsrett i styret.**

§4 Representantskapet

1. Fylkespartiet skal opprette representantskap. Etter vedtak i styret kan fylkestingsgruppa ta del i representantskapets behandling av fylkeskommunale saker. Er dette fastsatt i fylkespartiets vedtekter, møter fylkestingsgruppas medlemmer med tale-, forslags- og stemmerett.
2. Fylkespartiets representantskap skal sikre proporsjonal representasjon ut fra medlemstall pr. 31.12 foregående år i årsrådsperioden, dog slik at alle kommunepartier blir representert. Det kan vedtektsbestemmes et fast antall medlemmer som representasjon beregnes ut fra.

3. AUFs fylkeslag er representert med minst 7 representanter, disse velges av **representantskapsmøte eller årsmøte** i AUFs fylkeslag og deltar i representantskapet med fulle rettigheter.
4. Fylkespartiets styre er også styre for representantskapet og tiltrer representantskapet med fulle rettigheter.
5. I tilfeller hvor årsmøtet har delegert til representantskapsmøtet å behandle regnskap og budsjett, har styret ikke stemmerett under behandlingen av disse punktene.

§5 Nominasjon til stortingsvalg

1. Sentralstyret fastsetter tidsfrister for nominasjonsprosessen foran stortingsvalg.
2. Årsmøtet eller representantskapet velger en nominasjonskomité på 7 - 9 medlemmer med varamedlemmer. **Blant disse medlemmene skal AUFs fylkeslag være representert. AUF fremsetter selv forslag på sin kandidat med personlig varamedlem.**
3. Alle kommunepartier **og AUFs fylkeslag** oppfordres innen fastsatt frist å fremme forslag overfor nominasjonskomiteen på kandidater de ønsker nominert. **Fylkespartiet kan gjøre vedtak om at enkeltmedlemmene og partiavdelinger kan involveres sterkere i nominasjonsprosessen. Ved slik vedtak må det også fremgå krav til frister og hvordan forslag skal fremmes.**
4. Nominasjonskomiteens forslag til liste sendes kommunepartiene.
5. Nominasjonskomiteens foreløpige listeforslag med eventuelle dissenser er offentlig. Før nominasjonen starter bestemmer fylkespartiets styre om resultatet av behandlingen i kommunepartiene skal være offentlig.
6. Kommunepartiene skal innen en nærmere fastsatt tidsfrist sende sine endringsforslag til nominasjonskomiteen.
7. Nominasjonsmøtet gjennomføres som et selvstendig møte, og nominasjonsmøtets antall representanter skal være hjemlet i fylkespartiets vedtekter, jfr. §12.6 (alminnelige bestemmelser).
8. Kommunepartiene sender inn fullmakter til fylkespartiets styre innen fastsatt frist på sine utsendinger med vararepresentanter til nominasjonsmøtet.
9. Utsendingene til nominasjonsmøtet velges av medlems-/representantskapsmøte etter at nominasjonskomiteens endelige listeforslag er lagt fram for kommunepartiene. AUFs fylkesledd deltar i nominasjonsmøtet med minst 7 representanter, disse velges av AUFs fylkeslag og deltar i nominasjonsmøtet med fulle rettigheter.
10. Rådgivende avstemning over kandidater kan holdes etter retningslinjer fastsatt av fylkesstyret, før nominasjonskomiteen fremmer sitt første nummererte listeforslag.

§6 Nominasjon til fylkestingsvalg

1. Fylkespartiets styre fastsetter tidsfrister for nominasjonsprosessen foran fylkestingsvalg.
2. Årsmøtet eller representantskapet velger en nominasjonskomité på 7 - 9 medlemmer med varamedlemmer. **Blant disse medlemmene skal AUFs fylkeslag være representert. AUF fremsetter selv forslag på sin kandidat med personlig varamedlem.**
3. Alle partiavdelinger, kommunepartier **og AUFs fylkeslag** oppfordres innen fastsatt frist å sende forslag til nominasjonskomiteen på kandidater de ønsker nominert. **Fylkespartiet kan gjøre vedtak om at enkeltmedlemmene og partiavdelinger kan involveres sterkere i nominasjonsprosessen. Ved slik vedtak må det også fremgå krav til frister og hvordan forslag skal fremmes.**
4. Nominasjonskomiteens forslag til liste sendes kommunepartiene. Listeforslaget skal også omfatte forslag på fylkesordfører, fylkesvaraordfører og fylkesrådsleder (i de tilfeller hvor det er parlamentarisk styre i fylkeskommunen).
5. Nominasjonskomiteens foreløpige listeforslag med eventuelle dissenser er offentlig. Før nominasjonen starter bestemmer fylkespartiets styre om resultatet av behandlingen i kommunepartiene skal være offentlig.
6. Kommunepartiene skal innen en nærmere fastsatt tidsfrist sende sine endringsforslag til nominasjonskomiteen.
7. Nominasjonsmøtet gjennomføres som et selvstendig møte, og nominasjonsmøtets antall representanter skal være hjemlet i fylkespartiets vedtekter, jfr. §12.6 (alminnelige bestemmelser).
8. Kommunepartiene sender inn fullmakter til fylkespartiets styre innen fastsatt frist på sine utsendinger med vararepresentanter til nominasjonsmøtet.
9. Utsendingene til nominasjonsmøtet velges av medlems-/representantskapsmøte etter at nominasjonskomiteens endelige listeforslag er lagt fram for kommunepartiene. AUFs fylkesledd deltar i nominasjonsmøtet med minst 7 representanter med fulle rettigheter.
10. Nominasjonsmøtet nominerer først partiets kandidater til på fylkesordfører, fylkesvaraordfører og fylkesrådsleder (i de tilfeller hvor det er parlamentarisk styre i fylkeskommunen).

11. Rådgivende avstemning over kandidater kan holdes etter retningslinjer fastsatt av fylkesstyret, før nominasjonskomiteen fremmer sitt første nummererte listeforslag.

§7 Fylkestingsgruppene

1. Styret i fylkespartiet skal etter et fylkestingsvalg innkalle til et fellesmøte mellom partiets representanter i det nye fylkestinget og partistyret eller representantskapet for å konstituere fylkestingsgruppa. Fellesmøtet utpeker partiets kandidater til fylkesutvalg, hovedutvalg og andre viktige styrer, råd og utvalg. Øvrige valg avgjøres av gruppemøtene.
2. **Fylkespartiets representantskap eller styret gir fullmakt til en forhandlingsdelegasjon som på vegne av fylkespartiet skal forhandle frem posisjoner i forkant av konstituering av fylkestinget. Fylkespartiets fylkesordfører kandidat/fylkesrådsleder-kandidat skal være en del av forhandlingsdelegasjonen. Fullmakten skal gi rammer og strategi for forhandlingene. Forhandlingsdelegasjonen skal legge frem innstilling som behandles av representantskapsmøtet eller styret i fylkespartiet.**
3. Medlemmer av fylkespartiets styre har rett til å delta i gruppas møter med tale-, forslags- og stemmerett. Så vidt mulig skal fylkespartiets styre være representert i samtlige av gruppas møter.
4. Alle viktige saker som skal opp i fylkestinget, drøftes i gruppemøter. Det føres protokoll fra møtene, og gruppa skal legge fram årsmelding for fylkespartiet.
5. Vedtak i fylkestingsgruppa eller i fylkesstyret er bindende. Ønsker noen å stå fritt i forhold til slike vedtak, må fylkestingsgruppa eller fylkespartiet ta avgjørelse om dette.
6. Viktige saker skal legges fram for drøfting i fylkespartiets styre eller representantskapet. Partistyret, gruppestyret eller et flertall av gruppas medlemmer kan be om at programsaker eller saker av prinsipiell betydning blir behandlet og avgjort av representantskapet. Gruppestyret skal i slike saker fremme innstilling til representantskapet.
7. Fylkespartiets styre utpeker de som skal tiltre fylkesutvalgsgruppa med tale-, forslags- og stemmerett.
8. Partiets representanter i fylkesutvalg og andre fylkeskommunale utvalg skal danne grupper. Disse gruppene skal organiseres og arbeide etter de regler som i det foregående er trukket opp for fylkestingsgruppa.
9. Fylkesstyret skal i samarbeid med fylkestingsgruppa sørge for god kontakt med partiets representanter i fylkeskommunale styrer og utvalg for å fremme et godt og planmessig arbeid.
10. Fylkeskommunale saker skal behandles i fylkespartiets representantskap når styret i fylkestingsgruppa ber om det, og når partistyret eller representantskapet bestemmer det.
11. Den som har personlige eller familiære interesser (økonomiske, forretningsmessige mv.) i en sak som behandles i partiets organer eller i kommunestyre-gruppe, fylkestingsgruppe mv. er å anse som inhabile og kan således ikke ta del i behandlingen av saken.

§8 Kontingenten

Fylkespartienes andel av kontingenten fastsettes av landsmøtet.

§9 Revisjon

Til å utføre revisjonsarbeidet engasjerer styret en registrert revisor eller et revisjonsselskap av registrerte revisorer. Årsmøtet velger en kontrollkomité på tre medlemmer med to varamedlemmer som har som oppgave å kontrollere om de økonomiske disposisjoner er gjort i samsvar med gjeldende vedtekter og vedtak. Kontrollkomiteen skal avgi beretning til årsmøtet om sitt arbeid.

§10 Vedtekter

Vedtekter for fylkespartiene vedtas av årsmøtet. De skal bygge på Det norske Arbeiderpartis vedtekter og retningslinjer, og de må ikke stå i strid med dem. For å være gyldige må vedtektene godkjennes av partiets sentralstyre. De skal inneholde bestemmelser om at fylkespartienes eiendeler skal tilfalle Det norske Arbeiderparti dersom fylkespartiet blir oppløst.

§11 Rådgivende uravstemninger

1. Representantskapet kan vedta å søke råd i viktige politiske og organisatoriske saker i form av rådgivende uravstemning blant partiets medlemmer.
2. Representantskapet/styret har ansvaret for at det utarbeides et beslutningsgrunnlag som i tilstrekkelig grad belyser saken som skal avgjøres.
3. Fylkespartiets administrasjon har ansvaret for at uravstemningen gjennomføres på en forsvarlig måte, etter nærmere retningslinjer fastsatt av representantskapet/styret.
4. Vurdering av rådgivende uravstemning skal alltid gjøres i forkant av sakers behandling.

§12 Kvinnenettverk på fylkesnivå

Organiseringen av kvinnenettverket på fylkesnivå reguleres av Retningslinjer for Arbeiderpartiets kvinnenettverk.

Retningslinjer for Det norske Arbeiderpartis kommunepartier

§1 Formål

Kommunepartiene skal i samarbeid med partiavdelingene arbeide for Det norske Arbeiderparti etter de retningslinjer som partiet har lagt fram i program, vedtekter og vedtak.

§2 Organisasjonens oppbygging

Partiavdelingene i en kommune danner kommunepartiet.

Medlemsmøtet eller representantskapet er kommunepartiets høyeste organ mellom årsmøtene.

Er det flere partiavdelinger i samme bydel kan disse danne et bydelsparti. Bydelspartiets navn skal være Arbeiderparti med bydelens navn foran. Kommunepartiet utarbeider retningslinjer for disses arbeid.

I kommunepartier som har representantskapsordning skal representantskapet bestå av representanter fra partiavdelingene. Det kan vedtektsfestes et fast antall medlemmer i representantskapet. Alle avdelinger skal sikres en representant og representasjonen for øvrig skal beregnes proporsjonalt ut fra avdelingenes medlemstall pr. 31.12 det foregående år.

§3 Årsmøter

Til årsmøtet i kommunepartiene inviteres alle medlemmer med tale- og forslagsrett. Som hovedregel har alle stemmerett hvis ikke annet er fastlagt i lokale vedtekter. Møtet kunngjøres minst fire uker før det avholdes. Årsmøtet behandler årsmelding fra styret, avdelingene, kommunestyregruppa m.v. Videre behandles regnskap, innkomne forslag og valg i samsvar med kommunepartiets vedtekter.

Forslag som partiavdelingene ønsker behandlet på årsmøtet, må sendes partistyret senest to uker før årsmøtet. Styrets medlemmer har ikke stemmerett på årsmøtet ved behandling av beretning og regnskap.

Ekstraordinært årsmøte avholdes når medlemsmøtet bestemmer det, eller når partiavdelinger som utgjør minst 2/5 av medlemmene ber om det. Ekstraordinært årsmøte skal kunngjøres minst fire uker før det skal avholdes, og møtet kan kun behandle de saker som det fremgår av saklista ved kunngjøring om ekstraordinært årsmøte.

§4 Medlemsmøtet/representantskapet

Medlemsmøtet eller representantskapet er kommunepartiets høyeste myndighet mellom årsmøtene. Det tar avgjørelser i alle saker som ikke er tillagt partistyret eller kommunestyregruppa.

Et kommuneparti bør ha medlemsmøte som øverste organ mellom årsmøtene. For at et kommuneparti kan etablere eller videreføre ordning med representantskap skal det være minst fem aktive partiavdelinger i kommunepartiet.

Medlemsmøter eller representantskapsmøter skal holdes så ofte styret bestemmer det, når kommunestyregruppa ber om det, eller når partiavdelinger som representerer minst 2/5 av medlemmene ber om det.

Medlemsmøtet

I kommunepartier hvor medlemsmøtet er det høyeste organ mellom årsmøtene, har alle medlemmer i kommunepartiet stemmerett i medlemsmøtet.

Medlemmer av partiets kommunestyregruppe skal ta del i medlemsmøtet. Når medlemsmøtet behandler kommunale saker, skal kommunestyregruppa fremme innstilling i den enkelte sak.

Representantskapet

I kommunepartier hvor representantskapet er det høyeste organ mellom årsmøtene, kan det vedtektsfestes et fast antall medlemmer i representantskapet. Alle partiavdelinger skal sikres en representant og representasjonen for øvrig skal beregnes proporsjonalt ut fra avdelingenes medlemstall pr. 31.12 det foregående år.

Alle partiavdelinger (herunder AUF-lagene) skal i god tid før årsmøtet velge representanter til representantskapet for kommende arbeidsår.

Medlemmer av partiets kommunestyregruppe har rett til å ta del i representantskapets behandling av kommunale saker. De har da tale- og forslagsrett. Før slike saker legges fram for representantskapet, skal kommunestyregruppa fremme innstilling i den enkelte sak. Om kommunepartiet bestemmer det, kan kommunale saker behandles i fellesmøter av representantskapet og kommunestyregruppa. I så fall har både representantskapets og kommunestyre-gruppas medlemmer stemmerett.

§5 Styret

1. Kommunepartiets styre består av 5, 7 eller 9 medlemmer. Blant disse er leder, nestleder, kasserer, studieleder, sekretær og kvinnekontakt. Kvinnekontakten skal ha ansvar for det kvinnetorget i kommunepartiet.
2. AUF i kommunen tiltrer styret med ett medlem som har tale-, forslags- og stemmerett. Der det er flere AUF-lag i kommunen, velges AUFs representant av et felles styremøte.
3. Partistyret skal lede partiarbeidet i kommunen og sikre en god kontakt mellom partiets kommunegrupper og partiavdelingene. Lederen i kommunestyregruppa skal ta del i partistyrets møter.
4. Kommunepartiet kan i sine vedtekter nedfelle bestemmelser om tiltredende medlemmer til styret. **Disse medlemmer gis tale- og forslagsrett i styret.**

§6 Nominasjon til kommunestyrevalg

1. Fylkespartiets styre fastsetter tidsfrister for nominasjonsprosessen foran kommunestyrevalg.
2. Medlemsmøtet eller representantskapet velger en nominasjonskomité på minst fem medlemmer med varamedlemmer, etter forslag fra partistyret.
3. Partistyret ber medlemmene/partiavdelingene innen en fastsatt frist å sende nominasjonskomiteen forslag på medlemmer de ønsker nominert.
4. Nominasjonskomiteen utarbeider et foreløpig forslag til liste, som offentliggjøres for medlemmene og sendes partiavdelingene til behandling. Listeforslaget skal også omfatte forslag på ordfører, varaordfører og byrådsleder (i de tilfeller hvor det er parlamentarisk styre i kommunen).
5. Medlemmene/partiavdelingene skal innen en nærmere fastsatt tidsfrist sende sine endringsforslag til nominasjonskomiteen.
6. Medlemsmøtet eller representantskapet foretar den endelige nominasjon på et eget nominasjonsmøte. Nominasjonskomiteen legger fram sitt endelige forslag til liste, der det er innarbeidet de endringsforslag som komiteen har sluttet seg til. Før det tar fatt på selve nominasjonen, fastsetter nominasjonsmøtet hvor mange som skal utheves. Nominasjonsmøtet nominerer først ordførerkandidat, varaordførerkandidat og byrådsleder (i de tilfeller hvor det er parlamentarisk styre i kommunen). De skal utheves.
7. Partiets kommunevalgprogram må sluttbehandles før nominasjonene finner sted.
8. Rådgivende avstemning over kandidater kan holdes, før nominasjonskomiteen fremmer sitt første nummererte listeforslag.

§7 Kommunestyregruppene

1. Styret i kommunepartiet skal umiddelbart etter et kommunestyrevalg innkalle partiets representanter i det nye kommunestyret til et fellesmøte med partistyret for å konstituere kommunestyregruppa.
2. Partistyret og gruppestyret innstiller i fellesskap overfor medlemsmøtet på partiets kandidater til formannskapet og andre kommunale styrever, utvalg og råd.

3. **Medlemsmøtet/representantskapsmøtet eller styret gir fullmakt til en forhandlingsdelegasjon som på vegne av kommunepartiet skal forhandle frem posisjoner i forkant av konstituering av kommunestyret. Partiets ordfører kandidat/byrådsleder kandidat skal være en del av forhandlingsdelegasjonen. Fullmakten skal gi rammer og strategi for forhandlingene. Forhandlingsdelegasjonen skal legge frem innstilling som behandles av medlemsmøtet/representantskapsmøtet i kommunepartiet.**
4. Kommunestyregruppa skal i samarbeid med partistyret arbeide etter partiets program, vedtekter og vedtak. Gruppa er ansvarlig overfor kommunepartiet.
5. Kommunepartiets leder og inntil to andre styremedlemmer utpekt av partistyret tiltrer kommunestyregruppa med tale-, forslags- og stemmerett. Kommunepartiets leder eller annet styremedlem utpekt av styret tiltrer formannskapsgruppa med fulle rettigheter
6. Gruppa holder møter så ofte det trengs og skal foran hvert møte i kommunestyret gå gjennom møtets sakliste.
7. Det føres protokoll på gruppas møter. Gruppa legger fram en årsmelding for årsmøtet i kommunepartiet.
8. Vedtak i kommunestyregruppa eller i kommunepartiet er bindende. Ønsker noen å stå fritt i forhold til slike vedtak, må kommunestyregruppa eller kommunepartiet avgjøre dette.
9. Den som har personlige eller familiære interesser (økonomiske, forretningsmessige mv.) i en sak som behandles i partiets organer eller i kommunestyregruppe, fylkestingsgruppe mv. er å anse som inhabile og kan således ikke ta del i behandlingen av saken.
10. Partiets representanter i kommunale styrer og utvalg skal danne grupper. Disse gruppene skal organiseres og arbeide etter de regler som er trukket opp for kommunestyregruppa i foregående punkt 3 - 8.
11. Partistyret skal i samarbeid med styret for kommunestyregruppa sørge for at det blir holdt fellesmøter av partiets representanter i kommunale styrer og utvalg. Dette skal fremme godt og planmessig samarbeid mellom gruppene.
12. Kommunale saker skal behandles av medlemsmøtet eller representantskapet når styret for kommunestyregruppa ber om det, når et flertall i kommunestyre-gruppa krever det, når partistyret bestemmer det, eller når medlemsmøtet eller representantskapet ber om det.

§8 Revisjon

Årsmøtet velger to revisorer med vararevisorer. Disse reviderer regnskapet og gir innberetning til årsmøtet og til fylkespartiet.

§9 Kontingenten

Kommunepartiens andel av kontingenten fastsettes av landsmøtet.

§10 Vedtekter

Vedtektene for kommunepartiet vedtas av årsmøtet. De skal bygge på Det norske Arbeiderpartis vedtekter og retningslinjer og må ikke stå i strid med dem. For å være gyldige må vedtektene godkjennes av styret i vedkommende fylkesparti. De skal inneholde en bestemmelse om at kommunepartiets eiendeler skal tilfalle vedkommende fylkesparti dersom kommunepartiet blir oppløst.

§11 Rådgivende uravstemning

1. Medlemsmøtet eller representantskapet kan vedta å søke råd i viktige politiske og organisatoriske saker i form av rådgivende uravstemning blant partiets medlemmer.
2. Styret har ansvaret for at det utarbeides et beslutningsgrunnlag som i tilstrekkelig grad belyser saken som skal avgjøres.
3. Kommunepartiets styre har ansvaret for at uravstemningen gjennomføres på en forsvarlig måte, etter nærmere retningslinjer fastsatt av medlemsmøtet eller representantskapet.

4. Vurdering av rådgivende uravstemning skal alltid gjøres i forkant av sakers behandling.

§12 Kvinnekontakt på kommunenivå

Organisering av kvinnenettverket på kommunenivå reguleres av retningslinjene for Arbeiderpartiets kvinnenettverk.

Retningslinjer for Det norske Arbeiderpartis partiavdelinger

§1 Formål

1. Partiavdelingene skal arbeide for Det norske Arbeiderparti etter de retningslinjer partiet har lagt fram i program, vedtekter og vedtak.
2. Medlem kan enhver bli som er enig i formålet.

§2 Årsmøter

1. Partiavdelingene skal holde sine årsmøter innen utgangen av første kvartal. Årsmøtet må kunngjøres med minst to ukers varsel.
2. Sakslista skal omfatte årsmelding og regnskap med revisorenes innstilling. Det skal dessuten velges styre og to revisorer med vararevisorer.
3. Forslag som ønskes behandlet, må sendes styret minst en uke i forveien.
4. Ekstraordinært årsmøte kan innkalles av styret eller når minst 2/5 av medlemmene ber om det.

§3 Styret

1. Styret består av 5 eller 7 medlemmer. Blant disse skal leder, kasserer, studieleder og sekretær velges ved særskilt valg. Det velges et tilstrekkelig antall varamedlemmer.
2. Styret skal innkalle til regelmessige møter og aktivisere medlemmene til å ta del i partiarbeidet.

§4 Kontingenten

1. Medlemmene skal betale kontingent etter de satser som landsmøtet vedtar.
2. Partiavdelingenes andel av kontingenten bestemmes av landsmøtet.

§5 Almennelige bestemmelser

1. Alle vedtak i partiavdelingene gjøres med alminnelig flertall.
2. Er det bare en partiavdeling i en kommune, skal denne påta seg de plikter og ha de rettigheter som kommunepartiet ellers har.
3. Medlemmer skal ha medlemskap i en partiavdeling. Et medlem kan delta i et annet lags aktiviteter. Vedkommende har tale- og forslagsrett i laget, men teller ikke med ved fastsettelse av lagets representasjon. Lagene har ikke mulighet til å kreve inn kontingenten av disse.
4. Medlemmer er kun valgbare til offentlige verv i den kommunen de er folkeregistrert, har sin stemmerett ved kommune- og fylkestingsvalg og medlemskap i partiet.

5. Partiavdelinger som i hovedsak gjennomfører sin aktivitet ved bruk av datanettverk, må ved årsmøter og møter med personvalg gjennomføre disse møtene på en slik måte at de som skal delta i debatten og voteringene er til stede i samme rom når debatt og votering foregår.

§6 Opprettelse av nye partiavdelinger

1. Det må være minst 10 medlemmer i laget.
2. Opprettelsen av laget tas opp til godkjenning i kommunepartiets styre.
3. Nye partiavdelinger skal opprettes ved ny aktivitet. Partiavdelingens arbeidsområde skal derfor være et tillegg til det som dekkes av eksisterende partiavdeling.
4. Leder og styre velges på lik linje som i øvrige partiavdelinger.

§7 Vedtekter

Vedtektene vedtas av årsmøtet. De skal bygge på Det norske Arbeiderpartis vedtekter og bestemmelser i disse retningslinjer og må ikke stå i strid med dem. De skal inneholde en bestemmelse om at partiavdelingens eiendeler skal tilfalle vedkommende kommuneparti, eventuelt fylkesparti, dersom partiavdelingen blir oppløst.

Retningslinjer for Arbeiderpartiets kvinnenettverk

§1 Formål

Arbeiderpartiet skal være Norges mest likestilte parti. Arbeiderpartiet skal være pådriver for et likestilt samfunn.

Kvinnenettverket skal være pådriver for å sette kvinnepolitiske saker på dagsorden. Kvinnenettverket skal rekruttere, skolere og motivere alle kvinner i partiet til politisk arbeid, og særlig til lederposisjoner. Alle kvinner i Arbeiderpartiet skal få tilbud om å engasjere seg i kvinnenettverket.

De internasjonale forpliktelsene og ansvaret Arbeiderpartiet har overfor kvinnebevegelsen i Sosialistinternasjonalen, PES, SKN og i forhold til "Kvinner Kan"-kursene internasjonalt, skal ivaretas av den nasjonale styringsgruppa for kvinnenettverket.

§2 Kvinnekontakt i kommunepartiet

Alle kvinner i Arbeiderpartiet skal få tilbud om å delta i kvinnenettverket.

Årsmøtet i kommunepartiet velger kvinnekontakt som medlem av styret. Kvinnekontakten skal ha ansvar for kvinnenettverket i kommunepartiet.

Kommunepartiet har økonomisk og administrativt ansvar for arbeidet i kvinnenettverket i kommunepartiet.

§3 Kvinnenettverk på fylkesnivå

Årsmøtet velger et medlem i fylkespartiets styre med ansvar for å lede det fylkesvise kvinnenettverket.

Fylkespartiets styre oppnevner etter forslag fra kommunepartiene ei styringsgruppe for det fylkesvise kvinnenettverket.

Fylkespartiet har økonomisk og administrativt ansvar for arbeidet i kvinnenettverket gjennom eget budsjett og tilstrekkelige administrative ressurser.

§4 Kvinnenettverk sentralt

Landsmøtet velger leder av Arbeiderpartiets kvinnenettverk og lederen er fullverdig medlem av partiets sentralstyre.

Sentralstyret oppnevner styringsgruppe for kvinnenettverket. AUF utpeker ett kvinnelig medlem som tiltrer styringsgruppa med fulle rettigheter. Det velges ikke varamedlemmer til styringsgruppa.

Det norske Arbeiderparti har økonomisk og administrativt ansvar for styringsgruppas arbeid gjennom egne budsjett.

Kvinnenettverket bør fungere som hørings- og uttalelsesinstans i Arbeiderpartiet.

Retningslinjer for det samepolitiske arbeidet i Det norske Arbeiderparti

§ 1 Formål

Det samepolitiske arbeidet i Det norske Arbeiderparti har som mål å arbeide for å virkeliggjøre et samfunn der de sosialdemokratiske verdiene solidaritet og likeverd mellom menneskene skal være bærebjelkene. Det samepolitiske arbeidet skal være en pådriver for aktivt å sette de saker som samer er opptatt av på den politiske dagsorden. Arbeidet skal bidra til at Det norske Arbeiderparti fortsatt skal være den ledende kraft i det samepolitiske arbeidet i Norge.

§ 2 På kommunenivå

Der det er flere samiske medlemmer på kommunenivå, og disse ønsker det skal det dannes et samepolitisk utvalg, som velges ved særskilte valg. Kommunepartiene innkaller partimedlemmer som står i samemanntallet i kommunen til et møte. Utvalget skal bestå av leder, nestleder og sekretær. Det velges også 3 vararepresentanter. Disse valg ska gjøres i forkant av årsmøtene i kommunepartiene og valgene gjelder for 1 år. Utvalget har til oppgave å være pådriver for samepolitisk arbeid i kommunepartiet, holde nær kontakt med samene i kommunepartiet som er innmeldt i samemanntallet og bidra til innmelding i samemanntallet. Hvis det er få samiske medlemmer i kommunepartiet, bør det i stedet for et utvalg velges en person som skal være samepolitisk kontaktperson.

Utvalgets navn skal være Samepolitisk utvalg i ..., (med kommunepartiets navn etter). Leder av samepolitisk utvalg eller dennes vararepresentant skal være representert i styret i kommunepartiet med tale og forslagsrett.

Alle kommunepartistyrene i Nord-Norge bør ha samepolitiske kontaktpersoner eller utvalg.

Andre kommuneparti skal velge samepolitiske kontaktpersoner dersom minst 3 av medlemmene krever det. Kommunepartiet har ansvaret for å legge praktiske og økonomiske forhold til rette for et aktivt samepolitisk utvalg eller en samepolitisk kontaktperson. Kommunepartiene skal samarbeide med utvalget/kontaktpersonen ved behandling av saker.

§ 3 På valgkrets nivå

På valgkrets nivå skal det etableres et Samepolitisk forum som skal bestå av de samepolitiske utvalgene på kommuneplan og kommunepartiens kontaktpersoner. Forumets navn skal være DnAs samepolitiske forum i valgkrets nr. og navn. Til å lede forumet på valgkrets nivå skal det velges et styre på 3 - 5 medlemmer. Leder, nestleder og sekretær velges ved særskilt valg. **Det avholdes årsmøte i valgkretsen** i løpet av 1. kvartal hvert år. Der kretsen er representert i Sametinget møter representanten(e) i forumet med fulle rettigheter.

Forumets leder eller nestleder skal delta i fylkespartiet styre med fulle rettigheter og i årsmøtet med de sammen rettighetene som øvrige styremedlemmer. Er det flere valgkretser i et fylke, velger forumene i fellesskap den som skal representere forumene i fylkespartiets styre og årsmøte. En representant for Arbeiderpartiets sametingsgruppe tiltrer styret i **Nord-Trøndelag AP**, Nordland AP, Troms Ap og Finnmark Ap, med tale og forslagsrett. De aktuelle medlemmene i Arbeiderpartiets sametingsgruppe velger selv sin styrerepresentant.

Samepolitisk forum har ansvar for å være pådriver for det samepolitiske arbeidet i valgkretsen, holde nær kontakt med eventuell representant i Sametinget og de samepolitiske utvalgene i kommunepartiene.

Samepolitisk forum på valgkrets nivå skal være ansvarlig for kontakten mellom DnAs samepolitiske utvalg i **kommunene** og samene i **valgkretsen**. Det kan gjennomføres en Samepolitisk konferanse for partiets medlemmer i fylket som står i samemantallet. Samepolitisk forum har forslagsrett til fylkespartienes årsmøter. Beretning om arbeidet legges fram for fylkespartiets(enes) årsmøte(r).

I valgkrets **7** sendes beretningen DnA.

Fylkespartiene i **Nord-Trøndelag**, Nordland, Troms og Finnmark har det økonomiske og administrative ansvaret for det samepolitiske arbeidet. Tilskuddet som sametinget betaler til listene ved valg skal gå til det samepolitiske arbeidet i forumet og utbetales til de **fire nordligste** fylkespartiene. Tilskuddet til valgkrets **7** utbetales til DnA.

§ 4 Nominasjonsprosessen til Sametinget på valgkrets nivå

Forumet er ansvarlig for gjennomføringen av nominasjonsprosessen, at det velges en nominasjonskomité, planer for valgkampen, lage program for valgkretsen og for å gjennomføre valgkampen. **Nord-Trøndelag Arbeiderparti**, Nordland Arbeiderparti, Troms Arbeiderparti og Finnmark Arbeiderparti har sammen med forumene i sine valgkretser ansvaret for den praktiske gjennomføringen av nominasjonsprosessen. For valgkrets **7** påligger dette ansvaret DnA.

Det norske Arbeiderpartis samepolitiske råd foreslår tidsfrister for nominasjonsprosessen som vedtas endelig av Sentralstyret.

Forumet sender ut liste til medlemmene over tidsfristen som gjelder for nominasjonsprosessen. Nominasjonskomiteen utarbeider et foreløpig forslag til valgliste som sendes alle registrerte samiske partimedlemmer i valgkretsen. Innen en nærmere fastsatt tidsfrist skal medlemmene sende nominasjonskomiteen sine endringsforslag. Nominasjonsmøtet foretar den endelige nominasjonen. Til nominasjonsmøte inviteres alle manntallsførte medlemmer i valgkretsen. På nominasjonsmøtet legger nominasjonskomiteen fram sitt endelige forslag til valgliste, der det er innarbeidet endringsforslag som komiteen har sluttet seg til. Ved nominasjon kan det ikke stilles opp kandidater som tar forbehold om å stå fritt i visse saker, og møtet kan heller ikke gi slikt tilsagn. Valgkretsens valgprogram må sluttbehandles før nominasjonene kan finne sted.

§ 5 På sentralt nivå

Formelt navn: Det norske Arbeiderpartis samepolitiske råd.

Sentralstyret nedsetter et samepolitisk råd etter innstilling fra den samepolitiske konferansen. Det velges ikke vararepresentanter. **Samepolitisk råd består av 8 medlemmer med fulle rettigheter, blant disse et medlem fra AUF etter innstilling fra AUF. I tillegg tiltrer statssekretær for samepolitiske spørsmål, samepolitisk talsperson i Arbeiderpartiets stortingsgruppe og parlamentarisk leder i Arbeiderpartiets sametingsgruppe rådet med tale- og forslagsrett. Når Arbeiderpartiet har sametingspresidenten, møter vedkommende med tale- og forslagsrett i Samepolitisk råd.** DnAs samepolitiske råd har ansvaret for å holde nær kontakt med de samepolitiske forumene på valgkrets nivå, de samepolitiske utvalgene på kommunenivå og samepolitisk rådgiver i Regjeringen når vi har regjeringsmakt. På partikontoret opprettholder en dagens ordning hvor en politisk rådgiver, i tillegg til andre oppgaver, også skal være sekretær for det samepolitiske råd.

Ved behandling av saker som berører samiske eller urfolks politiske spørsmål bør sentralstyret og stortingsgruppa innhente uttalelser fra samepolitisk råd.

§ 6 Det samepolitisk rådets mandat

Samepolitisk råd skal bistå Sentralstyret med utredningsarbeid og råd i samepolitiske spørsmål. Rådet har rett til å fremme saker for Sentralstyret og få dem behandlet. Så fremt leder for rådet ikke er medlem i Sentralstyret gis vedkommende møterett i slike saker.

Samepolitisk råd skal gi råd til våre aktuelle fraksjoner på Stortinget og politisk ledelse i aktuelle departement. Samepolitisk råd skal også ha kontakt med og gi råd til Arbeiderpartiets gruppe i Sametinget. Aktuelle representanter fra våre fraksjoner på Stortinget eller politisk ledelse i aktuelle departement kan inviteres til møtene.

Rådet skal være en pådriver for å få etablert et sosialdemokratisk samisk samarbeid i Norden og Russland.

§ 7 DnAs samepolitiske konferanse

Samepolitisk råd innkaller til samepolitisk konferanse hvert andre år. Til konferansen innkalles de samepolitiske forumene med **3** personer fra hver valgkrets, Sametingsgruppa og Det norske Arbeiderpartis samepolitiske råd, samt partiledelsen. Utgiftene for Sametingsgruppa dekkes av gruppa selv.

Konferansen skal vedta Samepolitisk valgprogram samt gi bidrag til partiets øvrige programmer. Konferansen bør videre diskutere og vedta opplegg for valgkampen. Konferansen skal ta opp til debatt andre aktuelle samepolitiske saker. Dersom DnAs samepolitisk råd finner det nødvendig og med Sentralstyrets godkjenning, kan det innkalles til ekstraordinær konferanse.

6 – 8 uker før den samepolitiske konferansen nedsetter Samepolitisk råd en valgkomite som skal jobbe frem forslag til nytt Samepolitisk råd og forslag til president- og visepresidentkandidat til sametinget.

§ 8 Valg av president- og visepresidentkandidat til Sametinget

Etter innstilling fra valgkomiteen (nedsatt av Samepolitisk råd), foretar samepolitisk konferanse nominasjon av presidentkandidat og visepresidentkandidat til Sametinget. Kun representanter for de samepolitiske forumene har stemmerett ved nominasjon av president- og visepresidentkandidat.